

Bilgi Notu Tarihi: 02.11.2022

Bilgi Notu No: 2022/1

Konu: Defter ve Belge İbraz Etmeme Fiiline Yönelik AYM Kararı

22.06.2022 tarih ve 31874 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan E. 2019/80, K. 2022/31 sayılı ve 24.03.2022 tarihli Anayasa Mahkemesi kararıyla, Beypazarı Asliye Ceza Mahkemesinin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun 359/a-2 bendindeki “...gizleyenler...” ibaresinin Anayasa’nın 2’nci ve 38/5’inci maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebi oyçokluğuyla reddedilmiştir.

Kararda;

-Vergi inceleme elemanı tarafından istenen defter ve belgelerin ibraz edilmemesinin sonucunda hapis cezası tehdidinin bulunduğu, ancak söz konusu ceza tehdidinin kişinin kendisini suçlayıcı beyanda bulunmaya veya delil göstermeye zorlanamama hakkına aykırılığın temel ölçütü olarak kabul edilen zorlama unsuru kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, kuralda öngörülen ceza tehdidinin kişinin aleyhine beyanda bulunması veya delil göstermesi amacına hizmet etmediği, ilgililerin sahip olduğu vergi mükellefi statüsü nedeniyle kendilerine yüklenen şekli ödevlerden birisi olan defter, kayıt ve belgeleri ibraz ödevinin yerine getirilmemesi fiilini cezalandırmak amacını taşıdığının açık olduğu belirtilmiş ve

-Vergi kanunlarında tutulması ve saklanması zorunlu tutulan defter, kayıt ve belgelerin vergi inceleme elemanları tarafından istendiğinde ibraz edilmesinin zorunlu kılınmasının ve ibraz edilmemesi fiilinin yaptırıma bağlanmasının kişilerin kendisini suçlayıcı beyanda bulunma veya delil göstermeye zorlanma olarak nitelendirilemeyeceği sonucuna varılmıştır.

Dolayısıyla yüksek mahkeme de defter ve belge ibraz etmeme fiilini, şahısların kendisini suçlayıcı beyanda bulunması veya delil göstermeye zorlanması olarak değerlendirmemiştir.

Söz konusu karara ve bu karara ilişkin olarak karşı oyların gerekçelerine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/06/20220622-5.pdf>

Saygılarımızla.

